

คู่มือ

การบริหารจัดการด้านบัญชีและภาษี ในภาวะวิกฤติ – ภัยพิบัติ

จัดทำโดย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

คำนำ

ที่ผ่านมาประเทศไทยประสบภาวะวิกฤติอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม ไฟป่า สึนามิ เป็นต้น ซึ่งภัยพิบัติดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของภาคธุรกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในบางสถานการณ์ทำให้การประกอบธุรกิจต้องหยุดชะงักลง เช่น การเกิดสึนามิที่จังหวัดทางภาคใต้ของไทย หรือการเกิดน้ำท่วมดินโคลนถล่มในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ทำให้บัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีและเอกสารทางภาษี สูญหาย/เสียหาย หรือแม้แต่ผลกระทบต่อการจัดทำงบการเงินเพื่อนำส่งหน่วยงานราชการ รวมไปถึงการจัดทำบัญชีในกรณีที่เกิดภัยพิบัติ

ในการนี้ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร ได้แก่ กรมสรรพากร สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักงานประกันสังคม สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมสำนักงานบัญชีคุณภาพ สมาคมสำนักงานบัญชีไทย สมาคมสำนักงานสอบบัญชีไทย และสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย จัดทำ “คู่มือการบริหารจัดการด้านบัญชีและภาษี ในภาวะวิกฤติ - ภัยพิบัติ” เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ภาคธุรกิจและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ประสบภาวะวิกฤติอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในด้านบัญชีและภาษีอากร ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ขจัดปัญหาและอุปสรรคด้านบัญชีและภาษีอากรให้แก่ภาคธุรกิจ ลดอัตราการกระทำผิดของธุรกิจ และสามารถดำเนินธุรกิจภายหลังประสบภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็วต่อไปได้

สุดท้ายนี้ กรมพัฒนาธุรกิจต้องขอขอบคุณพันธมิตรทุกหน่วยงานที่ได้ร่วมกันแสดงความเห็น รวบรวมข้อมูลที่เป็น รวมทั้งได้ร่วมกันจัดทำ “คู่มือการบริหารจัดการด้านบัญชีและภาษี ในภาวะวิกฤติ - ภัยพิบัติ” เล่มนี้ กรมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะช่วยภาคธุรกิจที่ประสบภาวะวิกฤติอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในด้านบัญชีและภาษีอากร รวมทั้งด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ธุรกิจมีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย ลดอัตราการกระทำผิดของธุรกิจ และสามารถดำเนินธุรกิจภายหลังประสบภัยพิบัติต่อได้อย่างรวดเร็ว

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

เมษายน ๒๕๖๘

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทที่ ๑ แนวปฏิบัติกรณีบัญชีหรือเอกสารทางบัญชีและภาษีสูญหาย/เสียหาย.....	๑
๑. การแจ้งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี สูญหาย/เสียหาย ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า.....	๑
๒. การแจ้งเอกสารทางภาษี สูญหาย/เสียหาย ต่อกรมสรรพากร.....	๑๓
บทที่ ๒ แนวปฏิบัติทางบัญชีกรณีที่เกิดเอกสารทางบัญชีและภาษีสูญหาย/เสียหาย.....	๑๗
๑. การบันทึกบัญชีกรณีเกิดความเสียหายจากภัยพิบัติ.....	๑๗
๒. การแสดงรายการในงบการเงิน.....	๒๑
๓. รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต.....	๒๒
บทที่ ๓ Q & A กรณีการแจ้งบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีสูญหาย/เสียหายที่พบบ่อย.....	๒๔
บทที่ ๔ ช่องทางการติดต่อสอบถามหน่วยงานต่างๆ.....	๒๕

บทที่ ๑

แนวปฏิบัติกรณีบัญชีหรือเอกสารทางบัญชีและภาษีสูญหาย/เสียหาย

ด้วยปัจจุบันหลายพื้นที่ในประเทศไทยประสบภาวะวิกฤติอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจทำให้การประกอบธุรกิจต้องหยุดชะงักลง เช่น สถานการณ์การเกิดอุทกภัยในจังหวัดภาคเหนือ หรือภูมิภาคอื่นๆ โดยในปี ๒๕๖๗ นี้ มีพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติแล้ว ๔๗ จังหวัด โดยมีธุรกิจในพื้นที่รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓๓๖,๒๘๒ ราย หรือแม้แต่เหตุการณ์แผ่นดินไหว ทั่วประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในประเทศไทยจนทำให้ธุรกิจต้องหยุดชะงักลง ภาคธุรกิจมักพะวงกับการซ่อมแซมอาคารสถานที่ การฟื้นฟูต่างๆ เพื่อให้ธุรกิจสามารถกลับมาประกอบการได้เร็วที่สุด จนบางครั้งหลงลืมการดำเนินการเกี่ยวกับสมุดบัญชี เอกสารหลักฐานต่างๆ หรือการจัดทำบัญชีและงบการเงินว่า จะต้องดำเนินการอย่างไรจึงจะถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งไม่ทราบว่า จะต้องติดต่อแต่ละหน่วยงานอย่างไร เนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนบางครั้งธุรกิจได้รับผลกระทบจากการไม่ดำเนินการตามกฎหมาย หรือดำเนินการล่าช้ากว่าที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะผลกระทบด้านบัญชีและภาษีอากร เช่น การแจ้งเอกสารทางบัญชีและภาษีอากรสูญหาย/เสียหาย การไม่ส่งงบการเงินภายในกำหนดเวลา การบันทึกหรือปรับปรุงบัญชีเกี่ยวกับภัยพิบัติ ดังนั้น ในบทที่ ๑ นี้จึงขอรวบรวมแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการกรณีที่ธุรกิจประสบภัยพิบัติที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน และเป็นศูนย์กลางด้านการบัญชีและภาษีให้แก่ภาคธุรกิจ ให้สามารถนำพาธุรกิจเติบโตได้อย่างยั่งยืน

เมื่อธุรกิจประสบภัยพิบัติจนทำให้บัญชี หรือเอกสารหลักฐานต่างๆ ทั้งทางด้านบัญชีและภาษีของธุรกิจสูญหาย/เสียหาย ธุรกิจจะต้องดำเนินการแจ้งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกรมสรรพากร โดยมีแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. การแจ้งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี สูญหาย/เสียหาย ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

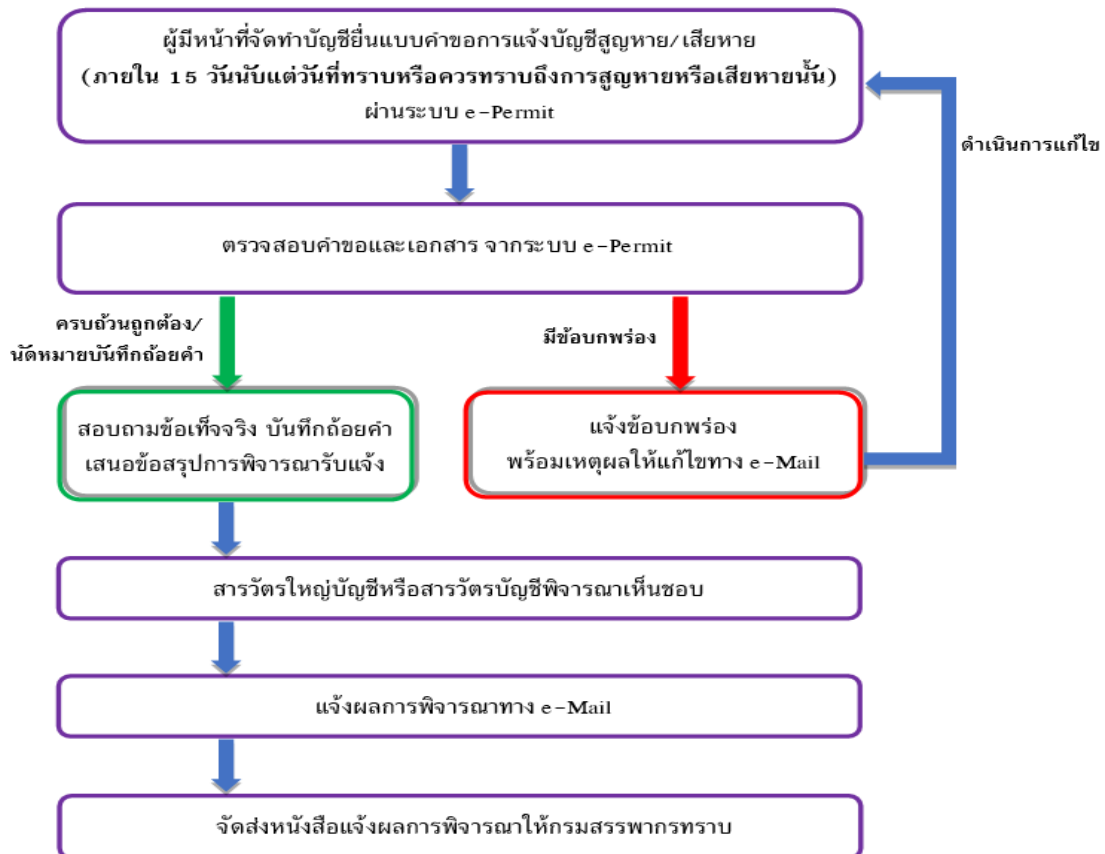
ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๕ ถ้าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีแจ้งต่อสรรพากรใหญ่บัญชีหรือสรรพากรบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น โดยปัจจุบันการยื่นแบบแจ้งบัญชีสูญหายเสียหาย ส.บช.๒ ต้องยื่นผ่านระบบงานการอนุญาต (e-Permit) โดยใช้ User และ Password เดียวกับระบบการนำส่งงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing)

ขั้นตอน การยื่นแบบแจ้งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย (ส.บช.๒) ดังนี้

- **วิธีเข้าสู่ระบบงานการอนุญาต (e-Permit)**

www.dbd.go.th ---> บริการออนไลน์ ---> การกำกับบัญชีและธุรกิจ --->งานการอนุญาต (e-Permit)
---> Login ด้วย User และ Password เดียวกับระบบการนำส่งงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing)

- **ขั้นตอนการสร้างคำขอ**

การแจ้งผลทางอีเมล

ระบบงานการอนุญาต (e-Permit) จะแจ้งผลการพิจารณาไปที่อีเมลเดียวกับที่ใช้ในระบบการยื่นงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing)

ตัวอย่างกรณีเอกสารสูญหายหรือเสียหาย

ตัวอย่างที่ ๑ กรณีเอกสารสูญหายหรือเสียหายจากเหตุอุทกภัย

บริษัท ก.การช่าง จำกัด ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงราย

๒๐ กันยายน ๒๕๖๗ เกิดเหตุอุทกภัยเมื่อเวลา ๑๔.๐๐ น. ซึ่งบริษัทไม่สามารถนำสิ่งของหรือเอกสารออกมาจากที่เกิดเหตุได้ทัน

๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ธุรกิจจึงสามารถเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุได้ และทราบว่าเอกสารที่ประกอบการลงบัญชีเสียหายทั้งหมด

ดังนั้น วันที่ทราบว่าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเสียหายคือ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ วันสุดท้ายที่ธุรกิจสามารถแจ้งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย (ส.บช.๒) ผ่านระบบงานการอนุญาต (e-Permit)

ตัวอย่างที่ ๒ กรณีเอกสารสูญหายหรือเสียหายจากไฟไหม้ป่าแล้วลามมาถึงบ้านเรือน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด หมูแดง ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เกิดเหตุไฟไหม้ป่า และลามไปยังห้างหุ้นส่วนจำกัด หมูแดง ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ทำให้สถานที่ตั้งของ หจก.ฯ ได้รับความเสียหายทั้งหมดรวมถึงเอกสารประกอบการลงบัญชีของปี ๒๕๖๖

๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ หจก.ฯ เข้าไปสำรวจสถานที่เกิดเหตุแต่ยังไม่ทราบว่ามีการเอกสารบางส่วน ซึ่งยังไม่ได้ส่งไปจัดเก็บที่คลังสินค้าสูญหาย

๑ มกราคม ๒๕๖๗ หจก.ฯ จะนำเอกสารมาใช้งานจึงพบว่าเอกสารบางส่วนหายไป

ดังนั้น วันที่ทราบว่าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายคือ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗

๑๖ มกราคม ๒๕๖๗ วันสุดท้ายที่ธุรกิจสามารถแจ้งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย (ส.บช.๒) ผ่านระบบงานการอนุญาต (e-Permit)

ตัวอย่างที่ ๓ กรณีเอกสารสูญหาย และแจ้งเกินระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด

นิติบุคคลต่างประเทศ แม้โจน่า ประกอบกิจการมากกว่า ๕ ปี ทำให้มีบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีรวมถึงเอกสารอื่นจำนวนมาก

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๖	บริษัทนำเอกสารไปฝากไว้ที่คลังสินค้า โดยเอกสารจะแยกใส่ไว้เป็นกล่องซึ่งหน้ากล่องจะมีป้ายกำกับไว้ชัดเจน
๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖	ในระหว่างที่ผู้ทำบัญชีกำลังจะปิดงบของรอบปีปัจจุบัน (รอบปีบัญชี ๒๕๖๖) ปรากฏว่าข้อมูลทางบัญชีบางส่วนไม่ถูกต้องเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่แล้ว
๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖	ผู้ทำบัญชีจึงนำเอกสารของปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๖ ออกมาจากคลังสินค้า เพื่อทำการตรวจสอบ จึงพบว่าเอกสารบางส่วนของปี ๒๕๖๕ ไม่ได้อยู่ในกล่อง
ตั้งนั้น วันที่ทราบว่าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายคือ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖	
๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖	วันสุดท้ายที่ธุรกิจสามารถแจ้งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย (ส.บข.๒) ผ่านระบบงานการอนุญาต (e-Permit)

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

กรณีที่ธุรกิจจ้างสำนักงานบริการรับทำบัญชี หากมีสัญญาฝากบัญชีหรือเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานบริการรับทำบัญชีเป็นระยะเวลาหนึ่ง เช่น ๓ ปี หรือ ๕ ปี ธุรกิจต้องแจ้งขออนุญาตเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่น ก่อนที่จะนำบัญชีหรือเอกสารประกอบการลงบัญชีไปฝากไว้ด้วย

- แสดงหน้าจอกรณีสร้างคำขอ ส.บช.๒

เมื่อเข้าสู่ระบบ e - Permit และต้องการแจ้งบัญชีสูญหายเสียหาย (ส.บช.๒) ดำเนินการดังนี้

๑. กดเลือกที่ “แจ้งบัญชีสูญหายเสียหาย (ส.บช.๒)”
๒. กด สร้างคำขอ

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
Department of Business Development

e - Permit

ระบบการให้บริการงานการอนุญาตและรับแจ้งตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543

ขออนุญาตเก็บรักษาบัญชีไว้ที่อื่น (ส.บช.๑) **๑** แจ้งบัญชีสูญหายเสียหาย (ส.บช.๒) ขออนุญาตเปลี่ยนรอบปีบัญชี (ส.บช.๔) แจ้งส่งมอบบัญชี

ประวัติรายการคำขอ ออกจากระบบ **๒** สร้างคำขอ

• ดาวโหลดแบบฟอร์ม ส.บช.2

ข้อมูลนิติบุคคล

เลขทะเบียนนิติบุคคล :
ชื่อนิติบุคคล :
ที่อยู่ :
อีเมล :

คำแนะนำ

กรุณาเลือกเมนูเพื่อทำรายการ

จัดทำโดย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (สนามบินน้ำ) 563 ถนน นนทบุรี ตำบลบางกระสอบ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

หัวข้อที่ ๑ - หน้าหลัก

๓. ให้ระบุ อีเมล และ เบอร์โทรศัพท์ผู้กรอกข้อมูล (ให้ระบุ E-Mail และเบอร์โทรศัพท์เพื่อใช้ในการติดต่อระหว่างดำเนินการยื่น ส.บช. ๑ และจะแจ้งผลการพิจารณาไปยัง E-Mail ที่ท่านแจ้งไว้กับระบบการยื่นงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing))

๔. คลิก ถัดไป

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
Department of Business Development

e - Permit

คำขออนุญาตเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่น

1 หน้าหลัก 2 เอกสารบัญชีฯ 3 สถานที่จัดเก็บ 4 ความเกี่ยวข้อง 5 ยื่นคำขอ

หน้าหลัก

เลขทะเบียนนิติบุคคล :
ชื่อผู้ขออนุญาต :
เลขที่ใบอนุญาต/ หนังสือรับรอง :
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย :
อีเมล * :
เบอร์โทรศัพท์ผู้กรอกข้อมูล * :

มีความประสงค์จะขออนุญาตต่อสรรพากรให้เก็บบัญชีหรือสรุบบัญชี เพื่อนำไปยื่นและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ไปเก็บไว้ ณ สถานที่อื่น ที่มีใช้สถานที่ทำการหรือ สถานที่ที่ใช้เป็นที่ผลิต หรือเก็บสินค้าเป็นประจำ หรือ สถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานเป็นประจำ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลับหน้าหลัก **๓** ถัดไป

จัดทำโดย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (สนามบินน้ำ) 563 ถนน นนทบุรี ตำบลบางกระสอบ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

หัวข้อที่ ๒ - เอกสารบัญชีฯ

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
Department of Business Development

e-Permit

แบบแจ้งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย

1 หน้าหลัก 2 เอกสารบัญชีฯ 3 สถานที่จัดเก็บ 4 ความเกี่ยวข้อง 5 สาเหตุ-หลักฐาน 6 ยืนยัน

บัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

บัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่ สูญหาย เสียหาย ๕

บัญชี

ตั้งแต่วันที่ : ถึงวันที่ :

จำนวน : 0 ปี 0 เดือน 0 วัน

ได้แก่ (เพิ่มได้สูงสุด 10 รายการ) : 1 บัญชี

เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

ตั้งแต่วันที่ : ถึงวันที่ :

จำนวน : 0 ปี 0 เดือน 0 วัน

ได้แก่ (เพิ่มได้สูงสุด 10 รายการ) : 1

กลับไปหน้าหลัก ย้อนกลับ **ถัดไป** ๗

จัดทำโดย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (สามมบินนท์) 563 ถนน นนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

๕. หัวข้อบัญชีและเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีที่

สูญหาย หรือ เสียหาย

๖. คลิก ที่ช่อง **บัญชี** และ/หรือ **เอกสารฯ** ที่สูญหาย หรือ เสียหาย

- ระบุ ช่วงเวลาที่ **บัญชี** และ/หรือ **เอกสารฯ** ที่สูญหาย หรือ เสียหาย

ตั้งแต่วันที่ (เช่น ๐๑/๐๑/๒๕๖๐)

ถึงวันที่ (เช่น ๓๑/๑๒/๒๕๖๔)

- จำนวนที่รอบปีบัญชี/เดือน/วัน (เช่น ๕ ปี ๐ เดือน ๐ วัน) **เลื่อนลูกศรขึ้นลง**

- ได้แก่ (ให้ระบุ บัญชี และ/หรือ เอกสารฯ ที่สูญหายหรือเสียหาย เช่น เอกสารการรับ-จ่าย)

* สามารถเพิ่มได้สูงสุด ๑๐ รายการ โดยคลิกที่ **ปุ่มบวก**

* กรณีบันทึกผิดพลาดสามารถลบรายการได้โดยคลิกที่รูป **ถังขยะ**

๗. คลิก **ถัดไป**

หัวข้อที่ ๔ - ความเกี่ยวข้อง

๑๒. ให้ระบุสถานที่จัดเก็บบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีมีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร

๑๓. คลิก ถัดไป

หัวข้อที่ ๕ - สาเหตุ-หลักฐาน

๑๔. ให้ระบุสาเหตุบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหาย/เสียหาย (เช่น น้ำท่วม อุทกภัย ไฟไหม้)

๑๕. ให้ระบุหลักฐานหรือข้อเท็จจริงที่แสดงว่าบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหายจริง (ถ้ามี) เช่น

- ใบแจ้งความ หรือรายงานประจำวันรับแจ้งเอกสารหาย หรือรายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐานจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- สำเนาแบบ ส.บช.๑ (กรณีเลือก หัวข้อที่ ๔ ว่า สถานที่เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี เป็น “สำนักงานบริการรับทำบัญชี” หรือ “ธุรกิจบริการรับฝากบัญชีฯ” ซึ่งผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี จะต้องมีการขออนุญาตจัดเก็บบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่นด้วย มิฉะนั้นจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๑ ถือเป็นกรณไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท

ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๓ “ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการ หรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้า เป็นประจำหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานเป็นประจำ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่นได้”

๑๖. ให้แนบไฟล์หลักฐาน

หมายเหตุ

- ไฟล์ภาพถ่าย ต้อง Scan และ Save เป็นสกุลไฟล์ .pdf .jpg และ .tiff เท่านั้น
- ขนาดของไฟล์ ต้องไม่เกิน ๒ เมกะไบต์ ต่อ ๑ ไฟล์
- กรณีขนาดของไฟล์ที่แนบมีขนาดเกิน ๒ เมกะไบต์ ให้แบ่งไฟล์ให้มีขนาดเล็กลง (ไม่เกินไฟล์ละ ๒ เมกะไบต์) และแนบไฟล์ใหม่
- กรณีต้องการแนบไฟล์ใหม่ ให้เปลี่ยนชื่อไฟล์ใหม่ด้วย เนื่องจากระบบมีการตรวจสอบการแนบไฟล์ซ้ำ เช่น เดิมชื่อไฟล์ “ภาพถ่าย” ให้เปลี่ยนเป็น “ภาพถ่าย_๑” เป็นต้น

๑๗. คลิก ถัดไป

หัวข้อที่ ๖ – ยืนยันแบบ

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
Department of Business Development

e - Permit

แบบแจ้งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย

1 หน้าหลัก 2 เอกสารบัญชี 3 สถานที่จัดเก็บ 4 ความเกี่ยวข้อง 5 สาเหตุ-หลักฐาน 6 ยืนยันแบบ

ยืนยันการยืนยันแบบ

บัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี **สูญหาย**

๑๘ เมื่อวันที่ * : และข้าพเจ้าได้รับทราบเมื่อวันที่ * :

๑๙ เหตุผลที่แจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีสาขา ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด เป็นเพราะ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความที่ระบุไว้และเอกสารแนบอื่นที่จัดส่งมาพร้อมนี้ ได้จัดทำขึ้นอย่างถูกต้องครบถ้วน ตามความเป็นจริงและตามกฎหมาย ทุกประการ

๒๐ กลับหน้าหลัก ย้อนกลับ ยืนยันแบบ ๒๑

จัดทำโดย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (สนามบินน้ำ) 563 ถนน นนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

๑๘. บัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี สูญหายหรือเสียหาย เมื่อวันที่ (เช่น ๐๑/๐๕/๒๕๖๐) และข้าพเจ้าได้ทราบเมื่อวันที่ (เช่น ๑๕/๐๕/๒๕๖๐)

๑๙. ให้ระบุเหตุผลที่แจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีล่าช้า

กรณีแจ้งล่าช้า ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด (ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๕ “ถ้าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี แจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น”)

๒๐. อย่าลืมใส่เครื่องหมายถูกในช่อง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความที่ระบุไว้และเอกสารแนบอื่นที่จัดส่งมาพร้อมนี้ ได้จัดทำขึ้นอย่างถูกต้อง และครบถ้วน ตามความเป็นจริงและตามกฎหมาย ทุกประการ

๒๑. คลิก ยืนยันแบบ

- ยืนยันแบบแล้ว จะขึ้นสถานะเป็น “รอพิจารณา”
- เจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอแล้ว จะแจ้งผลการพิจารณาไปยัง E-Mail ที่ท่านแจ้งไว้กับระบบการยื่นงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing)
- หากสถานะคำขอเป็น “ผ่านการพิจารณาเห็นชอบ” ท่านสามารถ Download คำขอเก็บไว้เป็นหลักฐานได้ โดย Download ในแถบเมนู “ประวัติรายการคำขอ”

ทั้งนี้ การนัดหมายบันทึกถ้อยคำ สามารถให้ถ้อยคำได้ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ยื่นแบบ และต้องเป็นจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของธุรกิจหรือส่วนกลางเท่านั้น

● ข้อพึงระวังในการแจ้งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย (ส.บ.ช.๒)

ปัญหา	สาเหตุ	วิธีแก้ไข
๑.ไฟล์เอกสารแนบ - ธุรกิจไม่สามารถแนบเอกสารเพิ่มได้ - แก้ไขคำขอแล้ว แต่คำขอไม่ถูกส่งมาฝั่งเจ้าหน้าที่ - เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเปิดเอกสารแนบ/เอกสารแนบไม่ชัดเจน	๑.ไฟล์มีขนาดใหญ่เกิน ๑ MB ทำให้พื้นที่ในคำขอเต็ม ๒.ชื่อไฟล์ยาวเกินไป/ชื่อไฟล์ซ้ำกับไฟล์เดิม	๑.สแกนเป็นไฟล์รูปภาพ (jpg.) ๒.ให้ตั้งชื่อไฟล์เป็นภาษาอังกฤษ
๒.รายละเอียดเอกสารที่สูญหายหรือเสียหาย	ธุรกิจไม่ทราบว่าต้องตรวจสอบรายละเอียดให้ชัดเจนว่ามีบัญชีหรือเอกสารประกอบการลงบัญชีใดบ้างที่สูญหายหรือเสียหาย	เมื่อเกิดเหตุที่ทำให้บัญชีหรือเอกสารประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย เมื่อธุรกิจสามารถเข้าไปยังพื้นที่เกิดเหตุได้แล้ว ให้ตรวจสอบและจดรายการบัญชีหรือเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ได้รับความสะดวกเสียก่อนที่จะดำเนินการแจ้งความหรือลงบันทึกประจำวันที่สถานีตำรวจ

● ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๑๓ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการ หรือสถานที่ที่ใช้ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานเป็นประจำ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่นได้

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด และในระหว่างรอการอนุญาตให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ในสถานที่ที่ยื่นคำขออนั้นไปพลางก่อนได้

ในกรณีที่จัดทำบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นใดในสถานที่อื่นใดในราชอาณาจักรที่มีใช้สถานที่ตามวรรคหนึ่ง แต่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นมายังสถานที่ตามวรรคหนึ่ง กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่าได้มีการจัดเก็บรักษาบัญชีไว้ ณ สถานที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว

มาตรา ๑๕ ถ้าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีแจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น

มาตรา ๓๑ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นวินัยไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๓ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดแจ้งข้อความตามมาตรา ๑๕ เป็นเท็จต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีว่าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหาย หรือเสียหายต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่สั่งการหรือการกระทำและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย

๒. การแจ้งเอกสารทางภาษี สูญหาย/เสียหาย ต่อกรมสรรพากร

เรื่องที่	ประเด็นปัญหาและอุปสรรคกรณีเกิดภัยพิบัติ	ข้อกำหนด/แนวปฏิบัติ/มาตรการที่ใช้
๑.	การดำเนินการกรณีเอกสารประกอบการลงบัญชี และบัญชีในปีปัจจุบันและปีก่อนสูญหายเสียหาย	
	๑.๑ กรณีเอกสารทางภาษีสูญหาย	
	(๑) ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.๒๐) สูญหาย	ผู้เสียภาษีสามารถยื่นคำขอรับใบแทนใบทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.๒๐) ได้ตามประกาศอธิบดี กรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๒๑) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่น คำขอและการออกใบแทนใบทะเบียนภาษี มูลค่าเพิ่ม ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
	(๒) แบบแสดงรายการภาษีสูญหาย	ผู้เสียภาษีสามารถยื่นคำร้องขอคัดแบบแสดง รายการภาษีได้ที่หน่วยงานของกรมสรรพากร หรือยื่นล่วงหน้าผ่านเว็บไซต์กรมสรรพากร และ มารับเอกสารที่หน่วยงานของกรมสรรพากร สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ www.rd.go.th >> บุคคลธรรมดา >> บริการ >> บริการอื่นๆ >> คัด คั้นแบบแสดงรายการภาษี
	(๓) ใบกำกับภาษี/ใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้ สูญหาย	ผู้เสียภาษีสามารถร้องขอผู้ออกใบกำกับภาษี/ ใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้ ให้ออกใบแทน ตาม ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๓๖) เรื่อง กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการออก ใบแทนใบกำกับภาษี ใบแทนใบเพิ่มหนี้ ใบแทน ใบลดหนี้ตามมาตรา ๘๖/๑๒ แห่งประมวล รัษฎากร ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
	(๔) กรณีหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย สูญหาย	ผู้เสียภาษีสามารถติดต่อผู้ออกหนังสือรับรองการ หักภาษี ณ ที่จ่ายให้ออกใบแทน ตามประกาศ อธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๖๒) เรื่อง กำหนดแบบหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

เรื่องที่	ประเด็นปัญหาและอุปสรรคกรณีเกิดภัยพิบัติ	ข้อกฎหมาย/แนวปฏิบัติ/มาตรการที่ใช้
	๑.๒ กรณีสินค้าได้รับความเสียหาย	ต้นทุนของสินค้าที่ได้รับความเสียหาย สามารถคำนวณเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ ในกรณีที่มีการทำลายสินค้าตามหลักเกณฑ์ที่กรมสรรพากรกำหนด ตามคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป. ๗๙/๒๕๔๑ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ กรณี การทำลายของเสีย สินค้าที่เสื่อมคุณภาพ สินค้าที่มีตำหนิสินค้าที่หมดสมัยนิยม สินค้าที่หมดอายุ และเศษซาก ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๑
	๑.๓ กรณีทรัพย์สินได้รับความเสียหาย	กรณีที่ทรัพย์สินชำรุดจนไม่สามารถใช้งานได้ มูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่ของทรัพย์สินนั้น จะตัดเป็นรายจ่ายทั้งจำนวนไม่ได้ แต่หากได้ทำลายหรือขายไปซึ่งทรัพย์สินนั้น สามารถคำนวณต้นทุนที่เหลืออยู่เป็นรายจ่ายได้ ทั้งนี้ หากมีการขายทรัพย์สิน ต้องนำราคาขายทรัพย์สินดังกล่าวมารวมคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลด้วย ตามที่กำหนดในคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.๕๘/๒๕๓๘ เรื่อง ภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีการตัดมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่ของทรัพย์สินที่สูญหายหรือชำรุดจนไม่สามารถใช้งานได้ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๘
๒.	สิทธิประโยชน์สำหรับธุรกิจกรณีเกิดภัยพิบัติ	
	๒.๑ กรณีได้รับเงินชดเชยหรือค่าสินไหมทดแทน	เงินชดเชยหรือค่าสินไหมทดแทน สำหรับผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัยหรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในกรณีที่ไปไปตามเงื่อนไขที่กรมสรรพากรกำหนด ดังนี้ (๑) เงินได้เท่าจำนวนเงินชดเชยที่ได้รับจากรัฐบาล สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้มีการรับเงินดังกล่าว (๒) เงินได้เท่าจำนวนเงินหรือราคาทรัพย์สินที่ได้รับหรือช่วยเหลือเพื่อชดเชยความเสียหายที่ได้รับนอกเหนือจากกรณีตาม (๑) โดยต้องไม่เกินกว่ามูลค่าความเสียหายที่ได้รับ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้มีการรับเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว

เรื่องที่	ประเด็นปัญหาและอุปสรรคกรณีเกิดภัยพิบัติ	ข้อกฎหมาย/แนวปฏิบัติ/มาตรการที่ใช้
		(๓) เงินได้ที่เป็นค่าสินไหมทดแทน ซึ่งได้รับจากบริษัทที่ประกอบธุรกิจประกันภัย เพื่อชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจากอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เฉพาะส่วนที่เกินมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินที่เหลือจากการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาตามมาตรา ๖๕ ทวิ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้มีการรับค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว ทั้งนี้ เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๒๐๖) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ของผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
	๒.๒ การบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	(๑) การบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยมีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นเป็นตัวแทนรับเงินหรือทรัพย์สินที่บริจาค จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้เท่าจำนวนเงินหรือราคาทรัพย์สินที่บริจาค แต่เมื่อรวมกับรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ ตามมาตรา ๖๕ ตริ (๓) แห่งประมวลรัษฎากร แล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๒ ของกำไรสุทธิ (๒) การบริจาคสินค้าเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยมีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นเป็นตัวแทนรับสินค้าที่บริจาค จะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ การจะได้รับการยกเว้นภาษีตาม (๑) และ (๒) ข้างต้น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

เรื่องที่	ประเด็นปัญหาและอุปสรรคกรณีเกิดภัยพิบัติ	ข้อกฎหมาย/แนวปฏิบัติ/มาตรการที่ใช้
		หรือนิติบุคคลอื่น ซึ่งเป็นตัวแทนรับเงิน ทรัพย์สิน หรือสินค้าที่บริจาค ต้องดำเนินการแจ้งชื่อต่อกรมสรรพากร ว่าเป็นตัวแทนรับเงิน ทรัพย์สิน หรือสินค้า เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือ ภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับเงินได้ ทรัพย์สินหรือสินค้าที่บริจาค เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป โดยมีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น เป็นตัวแทนรับเงิน ทรัพย์สิน หรือสินค้าที่บริจาค เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยนั้น ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

บทที่ ๒

แนวปฏิบัติทางบัญชีกรณีที่เกิดเอกสารทางบัญชีและภาษีสูญหาย/เสียหาย

นอกจากแนวปฏิบัติในการแจ้งหน่วยงานต่างๆ กรณีที่สมุดบัญชี เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี รายงาน หรือเอกสารทางภาษีอากร รวมทั้งเอกสารหลักฐานอื่นๆ ของธุรกิจสูญหายหรือเสียหาย เนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึงข้อควรปฏิบัติต่างๆ ที่ธุรกิจควรทราบตามที่นำเสนอในบทที่ ๑ แล้ว ในบทนี้จะขอแนะนำเสนอเกี่ยวกับการบันทึกบัญชี การแสดงรายการในงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต กรณีที่เกิดความเสียหายจากภัยพิบัติ เพื่อให้ผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีมีแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง สอดคล้องกับมาตรฐานทางวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้อง

๑. การบันทึกบัญชีกรณีเกิดความเสียหายจากภัยพิบัติ**๑.๑ สินค้าคงเหลือของกิจการเกิดความเสียหาย**

หากสินค้าของกิจการได้รับความเสียหายทั้งหมดจากเหตุการณ์ภัยพิบัติโดยไม่สามารถขายได้ กิจการต้องบันทึกขาดทุนจากความเสียหายของสินค้าคงเหลือเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งจำนวนในงวดที่มีผลขาดทุนเกิดขึ้น ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๘.๑๖

การบันทึกบัญชี

เดบิต ผลขาดทุนจากสินค้าเสียหาย

เครดิต สินค้าคงเหลือ

หากสินค้าได้รับความเสียหายบางส่วน โดยสามารถนำไปปรับสภาพเพื่อขายลดราคาได้ กิจการต้องประเมินมูลค่าสุทธิที่จะได้รับของสินค้าคงเหลือ โดยพิจารณาจากราคาขายที่คาดว่าจะขายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายในการขายและค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพสินค้าเพื่อให้สินค้ามีสภาพพร้อมขาย หากมูลค่าคงเหลือตามบัญชีของสินค้าสูงกว่ามูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กิจการต้องบันทึกผลขาดทุนจากการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือเพื่อปรับลดมูลค่าของสินค้าคงเหลือให้แสดงเท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยรับรู้ขาดทุนดังกล่าวเป็นต้นทุนขายในรอบระยะเวลารายงาน ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๘.๑๐ และ ๘.๑๖

การบันทึกบัญชี

เดบิต ต้นทุนขาย

เครดิต สินค้าคงเหลือ

อีกทั้งกิจการต้องเปิดเผยมูลค่าของสินค้าคงเหลือที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารและมูลค่าของสินค้าคงเหลือที่ปรับลดลงและรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขายในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๘.๑๙.๓ และ ๘.๑๙.๔

(อ้างอิงจากบทที่ ๘ สินค้าคงเหลือ มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (ปรับปรุง ๒๕๖๕) (TFRS for NPAEs))

๑.๒ เครื่องจักรและอุปกรณ์ของกิจการชำรุดเสียหาย

หากกิจการไม่สามารถใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายในการผลิต และไม่สามารถขายซากกิจการต้องพิจารณาว่าจะรับรู้ผลขาดทุนจากการลดมูลค่าของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายอย่างถาวรดังกล่าวในงบกำไรขาดทุน ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๐.๓๗ และ ๑๐.๓๘

การบันทึกบัญชี

เดบิต ผลขาดทุนจากการลดมูลค่า – เครื่องจักรและอุปกรณ์

เครดิต ค่าเผื่อผลขาดทุนจากการลดมูลค่า – เครื่องจักรและอุปกรณ์

แต่หากกิจการต้องการเลิกรับรู้รายการของเครื่องจักรและอุปกรณ์ดังกล่าว ต้องรับรู้ขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการเลิกรับรู้รายการนั้นด้วยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นในงบกำไรขาดทุน ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๐.๔๔ โดยไม่นำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย

การบันทึกบัญชี

เดบิต ผลขาดทุนจากการเลิกรับรู้รายการ

ค่าเสื่อมราคาสะสม - เครื่องจักรและอุปกรณ์

เครดิต เครื่องจักรและอุปกรณ์

หากกิจการไม่สามารถใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายในการผลิต โดยคาดว่าซ่อมแซมไม่คุ้มแต่ยังสามารถขายได้ กิจการต้องพิจารณาการจัดประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย โดยปฏิบัติตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๐.๔๐ ทั้งนี้ การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการจัดประเภท และผลกำไร (ขาดทุน) จากการเพิ่มขึ้น (ลดลง) ของมูลค่าสินทรัพย์ในหลังขาย รวมไปถึงการจำหน่ายสินทรัพย์ กิจการสามารถอ้างอิงได้จากเอกสาร “ตัวอย่างประกอบความเข้าใจ TFRS for NPAEs (ปรับปรุง ๒๕๖๕)” ตัวอย่างที่ ๘ และ ๙ ในบทที่ ๑๐

หากกิจการต้องซื้ออะไหล่มาเปลี่ยนและจ่ายค่าซ่อมแซมเครื่องจักรที่ชำรุดเสียหายก่อนนำมาใช้ กิจการต้องพิจารณาเลิกรับรู้รายการของชิ้นส่วนเครื่องจักรที่ถูกเปลี่ยนแทนดังกล่าวในงบกำไรขาดทุน ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๐.๔๔

ในปีถัดไปมีการเปลี่ยนอะไหล่ กิจการควรรับรู้ค่าซ่อมแซมและต้นทุนของอะไหล่ที่นำมาเปลี่ยนแทนส่วนที่ชำรุดเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๐.๙ เว้นแต่เมื่อต้นทุนค่าอะไหล่ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการที่กำหนดไว้ใน TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๐.๒ ให้บันทึกต้นทุนของอะไหล่่นั้นเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของเครื่องจักร

การบันทึกบัญชี

เดบิต ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร

และ/หรือ เครื่องจักร

เครดิต เงินสด / เจ้าหนี้อื่น

นอกจากนี้ กิจการต้องเปิดเผยข้อบ่งชี้ว่ารายการเครื่องจักรมีมูลค่าลดลงอย่างถาวร และผลขาดทุนจากการลดมูลค่าในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๐.๔๕.๔ และ ๑๐.๔๖.๑

(อ้างอิงจากบทที่ ๑๐ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (ปรับปรุง ๒๕๖๕) (TFRS for NPAEs))

๑.๓ ลูกหนี้ของกิจการได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยพิบัติจนขาดสภาพคล่อง

กิจการต้องประมาณการจำนวนหนี้สงสัยจะสูญโดยใช้วิธีอัตราร้อยละของยอดขายเชื่อสุทธิ หรือวิธีอัตราร้อยละของลูกหนี้ที่ค้างชำระจำแนกตามอายุของลูกหนี้ หรือวิธีพิจารณาลูกหนี้เป็นแต่ละราย และรับรู้หนี้สงสัยจะสูญเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนควบคู่กับการรับรู้ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งเป็นบัญชีปรับมูลค่าลูกหนี้ในงบแสดงฐานะการเงิน ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๗.๕ และ ๗.๖

การบันทึกบัญชี

เดบิต หนี้สงสัยจะสูญ

เครดิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เมื่อถึงกำหนดชำระ หากกิจการไม่ได้รับชำระหนี้และได้ดำเนินการทวงถามจนถึงที่สุดแล้ว ทำให้คาดหมายได้ค่อนข้างแน่ว่าจะไม่ได้รับชำระหนี้ กิจการสามารถจำหน่ายลูกหนี้ออกจากบัญชีและปรับลดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

การบันทึกบัญชี

เดบิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เครดิต ลูกหนี้การค้า / ลูกหนี้อื่น

ในกรณีนี้ กิจการต้องเปิดเผยมูลค่าหนี้สูญที่ตัดจำหน่ายระหว่างงวดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

(อ้างอิงจากบทที่ ๗ ลูกหนี้ ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (ปรับปรุง ๒๕๖๕) (TFRS for NPAEs))

๑.๔ กิจการมีแผนฟื้นฟูและปรับสภาพพื้นที่เพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินงานใหม่ได้

หากกิจการคาดว่าจะต้องจ่ายค่าซ่อมแซมและค่าทำความสะอาดตามที่ได้ตกลงอัตราค่าบริการและได้ทำสัญญาจ้างบริการไว้ แม้ว่าการซ่อมแซมหรือบริการทำความสะอาดอาจเกิดขึ้นในงวดถัดไป กิจการต้องรับรู้ประมาณการหนี้สินเพราะมีภาระผูกพันตามกฎหมายจากสัญญาที่ทำไว้กับผู้ให้บริการ และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการต้องจ่ายชำระเงินหลังจากได้รับบริการด้วยจำนวนเงินและตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งเป็นไปตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๖.๖ และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องต้องรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

การบันทึกบัญชี

เดบิต ค่าซ่อมแซมและค่าทำความสะอาด
เครดิต ประมาณการหนี้สิน

หากกิจการเพียงแค่อ้างอิงประมาณไว้แต่ยังไม่ได้ทำสัญญาจ้างบริการ แม้กิจการ มีการติดต่อผู้ให้บริการสอบถามอัตราค่าบริการ แต่ยังไม่มีความแน่นอนว่าจะเกิดขึ้น เช่น กิจการอาจดำเนินการเองเพราะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า เป็นต้น ทั้งนี้ กิจการต้องไม่รับรู้หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น แต่ต้องเปิดเผยรายละเอียดของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงเปิดเผยมูลค่าของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นหากสามารถประมาณได้ ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๖.๒ และ ๑๖.๔

(อ้างอิงจากบทที่ ๑๖ ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (ปรับปรุง ๒๕๖๕) (TFRS for NPAEs))

๑.๕ กิจการได้รับเงินชดเชยจากบริษัทประกันภัยล่าช้า

หาก ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กิจการอยู่ระหว่างการประเมินความเสียหาย และต่อมาได้รับเอกสารหรือหลักฐานยืนยันการชดเชยจากบริษัทประกันภัยภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแต่ก่อนวันที่งบการเงินได้รับอนุมัติ โดยเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวทำให้กิจการมั่นใจว่าจะได้รับเงินชดเชยจำนวนนั้นอย่างแน่นอน (Virtually certain) ตัวอย่างเช่น บริษัทประกันระบุจำนวนเงินที่จะจ่ายไว้ในเอกสารโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ให้กิจการต้องคืนเงินดังกล่าว เป็นต้น กิจการต้องบันทึกเงินชดเชยที่จะได้รับจากบริษัทประกันเป็นรายได้ และลูกหนี้บริษัทประกันในงบการเงินงวดก่อน ตาม TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๖.๕

การบันทึกบัญชี

เดบิต ลูกหนี้อื่น – บริษัทประกันภัย
เครดิต รายได้เงินชดเชยจากบริษัทประกันภัย

หากก่อนวันที่งบการเงินได้รับอนุมัติ กิจการยังไม่ได้รับเอกสารหรือหลักฐานยืนยันการชดเชยจากบริษัทประกันภัย หรือเอกสารดังกล่าวไม่อาจทำให้กิจการมั่นใจว่าจะได้รับเงินชดเชยจำนวนนั้นอย่างแน่นอน (Virtually certain) กิจการต้องไม่บันทึกเงินชดเชยที่คาดว่าจะได้รับจากบริษัทประกันเป็นรายได้และลูกหนี้ในงวดดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กิจการต้องเปิดเผยรายละเอียดของสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น หากมีความเป็นไปได้ที่กิจการจะได้รับการชดเชยตามกรมธรรม์ (ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ) ตามที่ TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๑๖.๕ กำหนดไว้

(อ้างอิงจากบทที่ ๑๖ ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (ปรับปรุง ๒๕๖๕) (TFRS for NPAEs))

๒. การแสดงรายการในงบการเงิน

ตามข้อกำหนดใน TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๔.๕ รายการที่มีลักษณะหรือหน้าที่ที่คล้ายคลึงกันแต่ประเภทที่มีสาระสำคัญต้องแยกแสดงในงบการเงิน รายการที่มีลักษณะหรือหน้าที่ที่ไม่คล้ายคลึงกันแต่รายการต้องแยกแสดงในงบการเงินเว้นแต่รายการเหล่านั้นไม่มีสาระสำคัญ (ยกตัวอย่างตามข้อ ๒.๑ และ ๒.๒)

นอกจากนี้ ตามข้อกำหนดใน TFRS for NPAEs ย่อหน้าที่ ๔.๖ กิจการต้องไม่นำสินทรัพย์และหนี้สินหรือรายได้และค่าใช้จ่ายมาหักกลบกกัน นอกจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีข้อกำหนดหรืออนุญาตให้หักกลบได้ (ยกตัวอย่างตามข้อ ๒.๓)

(อ้างอิงจากบทที่ ๔ การนำเสนองบการเงิน ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (ปรับปรุง ๒๕๖๕) (TFRS for NPAEs))

เหตุการณ์	การแสดงรายการในงบการเงิน
๒.๑ กิจการบันทึกผลขาดทุนจากการเลิกรับรู้รายการ หรือผลขาดทุนจากการลดมูลค่าของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย รวมถึงค่าซ่อมแซมเครื่องจักรที่เกิดจากเหตุการณ์ภัยพิบัติ	กิจการควรพิจารณาแยกแสดงรายการที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยพิบัติโดยคำนึงถึงสาระสำคัญต่องบการเงิน อาทิเช่น ผลขาดทุนจากการลดมูลค่าของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีสาระสำคัญควรเป็นรายการต่างหากจากค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป
๒.๒ กิจการบันทึกเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายจากภัยพิบัติเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	กิจการควรพิจารณาแยกแสดงสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายดังกล่าวเป็นรายการต่างหากจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นในงบแสดงฐานะการเงิน เว้นแต่รายการสินทรัพย์นั้นไม่มีสาระสำคัญ
๒.๓ กิจการบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยพิบัติแต่ยังไม่ได้รับเงินชดเชยจากบริษัทประกันภัย อย่างไรก็ดี ก่อนวันที่งบการเงินได้รับอนุมัติ กิจการได้รับเอกสารยืนยันการชดเชยจากบริษัทประกันภัยทำให้กิจการมั่นใจว่าจะได้รับเงินชดเชยจำนวนนั้นอย่างแน่นอน	กิจการควรจัดประเภทและแสดงรายการรายได้เงินชดเชยจากบริษัทประกันภัยเป็นรายได้อื่น และไม่นำไปหักกลบกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยพิบัติซึ่งได้จ่ายให้กับผู้ให้บริการรายอื่นๆ ในระหว่างปี เว้นแต่รายการรายได้นั้นมีสาระสำคัญและผู้บริหารเห็นว่าการแยกแสดงรายการต่างหากจากรายได้อื่นเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินก็สามารถทำได้

๓. รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

๓.๑ หลักฐานการบันทึกบัญชีของกิจการสูญหาย และไม่สามารถขอสำเนาจากบุคคลภายนอกมาทดแทน รวมถึงไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นทดแทนได้

หากสินค้าที่คลังสินค้าสูญหายจากเหตุภัยพิบัติและกิจการไม่สามารถขอเอกสารจากลูกค้าและผู้ขายสินค้ามาเพื่อการตรวจสอบ อีกทั้งคอมพิวเตอร์ที่คลังสินค้าได้ชำรุดเสียหายทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลรายงานสินค้าเพื่อใช้ในการตรวจสอบโดยวิธีอื่น ถือว่าเป็นสถานการณ์ที่อยู่เหนือการควบคุมของกิจการซึ่งส่งผลให้ผู้สอบบัญชีไม่สามารถหาหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในการตรวจสอบบัญชีสินค้าคงเหลือ และแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ตามหลักการในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส ๗๐๕ ย่อหน้าที่ ๖(ข), ๗(ข), ๑๗, ๒๔, ๓๘, ๓๑๐

ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชีสามารถอ้างอิงรูปแบบรายงานจากตัวอย่างที่ ๓ ในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส ๗๐๕ โดยปรับเนื้อหาของ “วรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข” ตามความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งในกรณีนี้ให้อธิบายเหตุผลว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ได้ใช้วิธีการตรวจสอบอะไรกับสินค้าคงเหลือซึ่งแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ในงวดบัญชีใด จำนวนเงินเท่าใด อีกทั้งระบุว่าไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่ามีรายการปรับปรุงใดที่จำเป็นหรือไม่

อย่างไรก็ดี หากเหตุภัยพิบัติเกิดขึ้นกับสถานประกอบการจนมีผลกระทบแผ่กระจายไปหลายบัญชี ผู้สอบบัญชีต้องไม่แสดงความเห็นตามหลักการในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส ๗๐๕ ย่อหน้าที่ ๖(ข), ๙, ๑๙, ๒๔, ๓๘, ๓๑๐ เพราะสถานการณ์ที่อยู่เหนือการควบคุมนี้ส่งผลให้ไม่สามารถหาหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในการตรวจสอบบัญชีหลายบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน โดยสามารถอ้างอิงรูปแบบรายงานจากตัวอย่างที่ ๕ ในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส ๗๐๕ และปรับเนื้อหาของ “วรรคเกณฑ์ในการไม่แสดงความเห็น” ตามความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์เช่นกัน

๓.๒ กิจการบันทึกรายการขาดทุนจากการลดมูลค่าของเครื่องจักรอันเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยพิบัติที่มีสาระสำคัญ

เหตุการณ์ภัยพิบัติซึ่งทำให้เกิดผลขาดทุนจากการลดมูลค่าของเครื่องจักรที่มีสาระสำคัญ ถือเป็นเหตุการณ์ร้ายแรงที่สำคัญและมีผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของกิจการ ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อความเข้าใจของผู้ใช้งบการเงินเกี่ยวกับงบการเงินหรือไม่ เมื่อเห็นว่าสำคัญและจำเป็น ผู้สอบบัญชีต้องเพิ่ม “วรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์” ตามหลักการในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส ๗๐๖ ย่อหน้าที่ ๗(ก), ๘, ๙, ๓๕ และสามารถอ้างอิงตัวอย่างในภาคผนวก ๔ โดยอธิบายถึงเรื่องที่เน้นให้ชัดเจนและระบุถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงินซึ่งอธิบายเรื่องดังกล่าวไว้โดยละเอียด

๓.๓ กิจกรรมหยุดดำเนินการเพื่อฟื้นฟูสถานประกอบการ ทำให้ขาดรายได้ มีค่าใช้จ่ายสูง จนเป็นเหตุให้ขาดสภาพคล่อง

เหตุการณ์ภัยพิบัติที่ส่งผลต่อสภาพคล่องของกิจการนั้น อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการ ซึ่งผู้สอบบัญชีต้องตรวจสอบตามหลักการในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส ๕๗๐ ย่อหน้าที่ ๑๖

ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีสรุปว่าการใช้เกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารมีความเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ แต่ยังคงมีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ อาทิเช่น ข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำประมาณการกระแสเงินสดแม้จะน่าเชื่อถือและมีเหตุผลสนับสนุนแต่ก็เป็นเหตุการณ์ในอนาคตซึ่งยังมีความไม่แน่นอน ฯลฯ รายงานของผู้สอบบัญชีต้องเพิ่มวรรคแยกต่างหากภายใต้หัวข้อ “ความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง” ตามหลักการในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส ๕๗๐ ย่อหน้าที่ ๒๒ และสามารถอ้างอิงตัวอย่างที่ ๑ ในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส ๕๗๐ โดยระบุให้สังเกตในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เปิดเผยข้อมูลไว้อย่างเพียงพอและระบุว่าเหตุการณ์ภัยพิบัติและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมติเหล่านั้นแสดงให้เห็นถึงความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการ และความเห็นของผู้สอบบัญชีต่อเรื่องดังกล่าวมิได้เป็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไป

บทที่ ๓

Q & A กรณีการแจ้งบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีสูญหาย/เสียหายที่พบบ่อย

๑. การแจ้งบัญชีและเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย (ส.บข.๒) ต้องดำเนินการภายในกี่วัน
ต้องแจ้งบัญชีและเอกสารฯ สูญหายหรือเสียหาย ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น ผ่านระบบงานการอนุญาต e-Permit หากเกินระยะเวลาดังกล่าวจะมีความผิดตามมาตรา ๓๑ แห่ง พ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓
๒. ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น นับอย่างไร
ตัวอย่างเช่น บริษัท ก.การช่าง ตั้งอยู่ที่ จ.เชียงราย เกิดอุทกภัยเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๔.๐๐ น. ซึ่งบริษัทไม่สามารถนำสิ่งของหรือเอกสารออกมาจากที่เกิดเหตุได้ทัน เมื่อผ่านไป ๑๐ วัน คือ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ น้ำจึงลดลง ธุรกิจจึงสามารถเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุได้ และทราบว่าเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีเสียหายทั้งหมดตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ จึงนับเป็นวันแรกที่บริษัททราบว่าเอกสารเสียหาย และต้องแจ้งผ่านระบบงานการอนุญาต (e-Permit) ภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ (๑๕ วันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น)
๓. ทำอย่างไรเมื่อบัญชีและเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย
เมื่อธุรกิจสามารถเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุได้แล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้   ๓.๑ ถ่ายรูปสถานที่เกิดเหตุ เอกสารที่ได้รับความเสียหาย ๓.๒ ตรวจสอบบัญชีหรือเอกสารที่ได้รับความเสียหายอย่างละเอียด พร้อมทั้งจดบันทึกรายการ ๓.๓ แจ้งความ หรือลงบันทึกประจำวันที่สถานีตำรวจในพื้นที่ที่เกิดเหตุ โดยระบุรายละเอียดรายการบัญชีหรือเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ได้รับความเสียหาย ๓.๔ สร้างคำขอ ส.บข.๒ ผ่านเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยเข้าไปที่ บริการออนไลน์ --> การกำกับบัญชีธุรกิจ --> งานการอนุญาต (e-Permit) --> Login ด้วย User และ Password เดียวกับระบบงาน e-Filing
๔. ขั้นตอนการยื่นคำขอแจ้งบัญชีและเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหายต้องดำเนินการอย่างไร
๔.๑ สร้างคำขอ ส.บข.๒ ผ่านเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยเข้าไปที่ บริการออนไลน์ --> การกำกับบัญชีธุรกิจ --> งานการอนุญาต (e-Permit) --> Login ด้วย User และ Password เดียวกับระบบงาน e-Filing ๔.๒ กรอกข้อมูลและแนบเอกสารให้ครบถ้วน พร้อมยืนยันส่งคำขอ ๔.๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำขอเรียบร้อยแล้วจะนัดหมายให้ธุรกิจมาบันทึกถ้อยคำ ๔.๔ เมื่อบันทึกถ้อยคำเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่จะส่งหนังสือถึงสรรพากรในพื้นที่ที่ตั้งของธุรกิจ เพื่อแจ้งให้สรรพากรทราบว่าธุรกิจได้แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีหรือเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สูญหายหรือเสียหายต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้ว ๔.๕ ธุรกิจสามารถ Download คำขอเก็บไว้เป็นหลักฐานได้ โดย Download ในแถบเมนู “ประวัติรายการคำขอ”
๕. การระบุรายการในใบแจ้งความ หรือบันทึกประจำวันจากสถานีตำรวจต้องระบุอย่างไร
ธุรกิจต้องแจ้งบัญชีและเอกสารฯ ให้ชัดเจน เช่น บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท / ใบกำกับภาษีซื้อ ใบกำกับภาษีขาย Statement เป็นต้น
๖. การระบุรายการแจ้งบัญชีและเอกสารสูญหายหรือเสียหายต้องระบุอย่างไร
ระบุรายการบัญชีและเอกสารฯ ให้ตรงกับข้อ ๕.

บทที่ ๔

ช่องทางการติดต่อสอบถามหน่วยงานต่างๆ

หน่วยงาน	ประเด็นที่สอบถาม	Contract
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า Department of Business Development	การแจ้งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือ เสียหายผ่านระบบ e-Permit	งานการอนุญาต (e-Permit) ส่วนส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพบัญชี กองกำกับบัญชีธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า โทรศัพท์ : ๐-๒๕๔๗-๔๔๐๘ E-Mail : dbd๓๘๑๔@gmail.com
	ประเด็นปัญหาและมาตรการต่าง ด้านภาษีอากร	ศูนย์บริการข้อมูลสรรพากร (สรรพากร Call Center) โทรศัพท์ : ๑๑๖๑ (๒๐ คู่สาย) เวลาทำการ จันทร์-ศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๘.๐๐ น. (ไม่พักกลางวัน)
	การจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการ รายงานทางการเงิน และด้านการ สอบบัญชี	โทรศัพท์ : ๐-๒๖๘๕-๒๕๐๐ Website : www.tfac.or.th Facebook : www.facebook.com/tfac.family Line@ : @tfac.family

